

8 Přílohy

8.1 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Počty a účast žáků z jednotlivých tříd.

Tabulka č. 2: Účast žáku na školení první pomoci a nácviku resuscitace.

Tabulka č. 3: Hodnocení náročnosti jednotlivých úkonů resuscitace z pohledu žáků.

Tabulka č. 4: Sebehodnocení žáků u otázek zaměřených na resuscitaci.

Tabulka č. 5: Výsledky testových otázek zaměřených na teorii resuscitace.

Tabulka č. 6: Výsledky pozorování nácviku resuscitace na elektronickém modelu.

Tabulka č. 7: Souhrnné výsledky žáků z nácviku resuscitace na elektronickém modelu.

Tabulka č. 8: Porovnání výsledků z teoretické a praktické části šetření.

Tabulka č. 9: Kompletní výsledky testových otázek zaměřených na teorii resuscitace.

8.2 Seznam grafů

Graf č. 1: Věkové rozložení respondentů.

Graf č. 2: Faktory ovlivňující ochotu poskytnout první pomoc – hodnocení respondentů.

Graf č. 3: Úspěšnost žáků v testových otázkách.

8.3 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Rozdělení plochy resuscitačního modelu na sektory u otázky č. 3

Obrázek č. 2: Nevhodná pozice těla 1

Obrázek č. 3: Nevhodná pozice těla 2

Obrázek č. 4: Chybná spojení rukou 1

Obrázek č. 5: Chybná spojení rukou 2

8.4 Dotazník pro žáky

Dovednosti KPR – dotazník

Hezký dobrý den!

Vítáme tě u dotazníku, jehož cílem je identifikovat problematické úkony při výuce první pomoci. Získaná data budou použita k pedagogicko-výzkumným účelům.

Dotazník má **4 části**. V první části je nutné vyplnit základní informace, ve druhé části se budeme ptát na výuku resuscitace, ve třetí na vaši ochotu poskytovat první pomoc a čtvrtá část je zaměřena na teoretické znalosti ohledně resuscitace (oživování). Dotazník má zhruba 25 otázek a neměl by ti zabrat víc než půl hodiny.

Předem děkujeme za tvou ochotu a čas. Bc. Lenka Ročková & Mgr. Radim Kuba, *Katedra učitelství a didaktiky biologie Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova* *Jestliže souhlasíš s účastí ve výzkumu, stiskni tlačítko “Pokračovat”.* Pokud vyplňuješ dotazník na počítači, můžeš nyní stisknout klávesu **F11**, která ti dotazník spustí v režimu celé obrazovky. Dotazník se ti v tomto režimu bude vyplňovat lépe.

ČÁST 1

Nejdřív prosím vyplň pár **základních informací o sobě**.

JMÉNO:

PŘÍJMENÍ:

DATUM TVÉHO NAROZENÍ:

rok (vyber):

▼ 2005 (2005) ... 2015 (2015)

měsíc (vyber):

▼ 1 (01) ... 12 (12)

den (vyber):

▼ 1 (01) ... 31 (31)

POHLAVÍ:

chlapec

dívka

Vyber **třídu**, do které chodíš:

▼ 6.A (1) ... 9.C (11)

Minulý rok na naší škole probíhaly kurzy první pomoci. Kurz byl na celý den, odehrával se v kuchyňce či ve výtvarně a lektoři na sobě měli červená trička (ukázka na obrázku). **Zúčastnil(a) ses tohoto kurzu?**

ANO

NE

NEVÍM

I tento rok probíhaly na škole kurzy první pomoci. **Zúčastnil(a) ses tento rok?**

- ANO
- NE
- NEVÍM

V rámci daného kurzu jste se učili různé postupy poskytování první pomoci. Jedním z nich byla tzv. "resuscitace" (česky ožívování nebo masáž srdce). Návčik resuscitace na figuríně můžeš vidět na obrázku níže.

Učil(a) ses resuscitovat i někde jinde než na zmíněných kurzech, který probíhal letos či loni?
(např. v jiném předmětu ve škole, ve skautu atd.)

- ANO, učil jsem se to ještě někde jinde, ale jen teoreticky** (na figuríně jsem si to nezkoušel)
- ANO, učil jsem se to ještě někde jinde teoreticky i prakticky** (zkoušel jsem si to i figuríně)
- NE**, učil/a jsem se to jen na daných kurzech
- NE**, nikde jsem se to neučil/a

Kde jinde ses resuscitaci učil(a)? (např. jiný předmět ve škole, na kroužku, ve skautu)
(napiš odpověď do volného řádku)

Poznámka: Tato otázka se zobrazovala pouze pokud na předchozí otázku bylo odpovězeno kladně.

ČÁST 2

V této části se tě zeptáme na pár teoretických informací o resuscitaci (oživování).

Následují 4 otázky ohledně tvého pohledu na resuscitaci, česky oživování nebo masáž srdce s umělým dýcháním.

Představ si, že teď máš předvést na figuríně několik cyklů správně provedené resuscitace. Ohodnoť jednotlivé úkony resuscitace, podle toho jak náročné by to pro tebe bylo:	velice snadné	snadné	středně náročné	obtížné	velice obtížné
dát ruce na správné místo	☐	☐	☐	☐	☐
stlačovat do dostatečné hloubky	☐	☐	☐	☐	☐
udržet správnou frekvenci (rychlost) stlačování	☐	☐	☐	☐	☐
spočítat správně počet stlačení hrudníku	☐	☐	☐	☐	☐
zaklonit hlavu při umělém dýchání	☐	☐	☐	☐	☐
ucpat nos při umělém dýchání	☐	☐	☐	☐	☐
přiložit ústa na ústa při umělém dýchání	☐	☐	☐	☐	☐
vdechnout správný objem vzduchu	☐	☐	☐	☐	☐

Myslíš si, že dokážeš teoreticky popsat, jak se správně provádí resuscitace?

- rozhodně ano
- spíše ano
- nevím
- spíše ne
- rozhodně ne

Myslíš si, že bys dokázal(a) resuscitaci správně provést prakticky?

- rozhodně ano
- spíše ano
- nevím
- spíše ne
- rozhodně ne

Pokud by to bylo potřeba, byl(a) bys ochotný(á) resuscitovat v reálné situaci?

- rozhodně ano
- spíše ano
- nevím
- spíše ne
- rozhodně ne

ČÁST 3

V této části se tě zeptáme na pár obecných informací o poskytování první pomoci.

Představ si že ses ocitl/a v situaci, kdy je potřeba poskytnou první pomoc. Snížily by uvedené okolnosti tvoji ochotu poskytnout první pomoc?

(1/3)

(vyber možnost na pětibodové škále)

	rozhodně ne	spíše ne	nevím/ta k napůl	spíše ano	rozhodně ano
situace je pro tebe nebezpečná (strach z nákazy, postižený je agresivní, opilý, aj.) (1)	☐	☐	☐	☐	☐
situace je nebezpečná pro ostatní osoby (např. členy rodiny, přátele, přihlížející) (2)	☐	☐	☐	☐	☐
zraněný je cizí člověk (3)	☐	☐	☐	☐	☐
je ti ze situace nevolno (např. zraněný je od krve či zvratků) (4)	☐	☐	☐	☐	☐
bojíš se, že by z toho mohl být problém (pokuta, policie, žaloba) (5)	☐	☐	☐	☐	☐
zraněný si přivodil svůj stav sám (6)	☐	☐	☐	☐	☐
nechceš si ušpinit ruce či oblečení (7)	☐	☐	☐	☐	☐

Představ si že ses ocitl/a v situaci, kdy je potřeba poskytnout první pomoc. Snížily by uvedené okolnosti tvoji ochotu poskytnout první pomoc?

(2/3)

(vyber možnost na pětibodové škále)

	rozhodně ne (1)	spíše ne (2)	nevím/tak napůl (3)	spíše ano (4)	rozhodně ano (5)
nemáš čas (spěcháš do školy, na trénink apod.) (1)	☐	☐	☐	☐	☐
nedojde ti, že ten člověk potřebuje pomoc (např. má cukrovku ale vypadá že je "jen" opilý) (2)	☐	☐	☐	☐	☐
nevíš jak pomoci (neumíš první pomoc nebo jsi nejspíš jistý jak na to) (3)	☐	☐	☐	☐	☐
bojíš se, že zraněnému ještě víc ublížíš (4)	☐	☐	☐	☐	☐
bojíš se, že uděláš něco špatně a ztrapníš se (5)	☐	☐	☐	☐	☐
jsi v šoku (v tomto pojetí „šok“ = úlek/stres) (6)	☐	☐	☐	☐	☐
bojíš se, že zraněný jen předstírá, že potřebuje pomoci (7)	☐	☐	☐	☐	☐

Představ si že ses ocitl/a v situaci, kdy je potřeba poskytnout první pomoc. Snížily by uvedené okolnosti tvoji ochotu poskytnout první pomoc?

(3/3)

(vyber možnost na pětibodové škále)	rozhodně ne (1)	spíše ne (2)	nevím/tak napůl (3)	spíše ano (4)	rozhodně ano (5)
máš špatnou zkušenost s pomáháním ostatním lidem (1)	☐	☐	☐	☐	☐
zraněný člověk ublížil tobě nebo někomu z tvého okolí (2)	☐	☐	☐	☐	☐
nevíš jak pomoci (neumíš první pomoc nebo jsi nejspíš jistý jak na to) (3)	☐	☐	☐	☐	☐
nemáš dostatek materiálu (rukavice, lékárnička atd.) (4)	☐	☐	☐	☐	☐
zraněnému už nikdo pomáhá někdo jiný (5)	☐	☐	☐	☐	☐
nemáš dostatek síly na to abys pomohl (fyzické síly) (6)	☐	☐	☐	☐	☐
bojíš se že zraněný jen předstírá, že potřebuje pomoci (7)	☐	☐	☐	☐	☐

**Napadají tě ještě nějaké okolnosti, které by snížily tvoji ochotu poskytnout první pomoc?
Pokud ano, můžeš svoje nápady zapsat k volným políčkům níže. Pokud ne, pokračuj klidně dál :)**

	rozhodně ne	spíše ne	nevím/tak napůl	spíše ano	rozhodně ano
vlastní odpověď 1	☐	☐	☐	☐	☐
vlastní odpověď 2	☐	☐	☐	☐	☐
vlastní odpověď 3	☐	☐	☐	☐	☐

ČÁST 4

V této části se tě zeptáme na pár teoretických informací o resuscitaci (oživování)

Následuje část zaměřená na teoretické znalosti o resuscitaci (oživování). Skládá se ze **12 uzavřených otázek**, kde budeš své odpovědi vybírat z možností. U většiny otázek je možné zvolit jen jednu správnou odpověď. Pouze u otázek **10 a 11, budeš vybírat více odpovědí**. Pokyny pro vyplnění jsou napsané vždy pod otázkou.

Připomínám, že odpovědi v tomto dotazníku nijak neovlivní tvoje známky ve škole. Pokud odpověď na otázku neznáš, vyber prostě možnost „nevím“. K jednotlivým otázkám se **nelze zpětně vracet**, proto si prosím před kliknutím na tlačítko „pokračovat“ svoji odpověď ještě jednou přečti.

1) V jaké poloze by měla být osoba, která je resuscitována (oživována)? (vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e)

- a) na břicho na tvrdé podložce
- b) na zádech na tvrdé podložce
- c) na boku na měkké podložce
- d) na zádech na měkké podložce
- e) jiné _____
- f) nevím

2) Ve které z těchto situací bys měl/a zahájit resuscitaci (oživování)?

(vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e))

- a) člověk leží na zádech, na nic nereaguje (je v bezvědomí), ale normálně dýchá
- b) člověk leží na zádech, je při vědomí, komunikuje s tebou a sdělil ti, že ho bolí na hrudi
- c) člověk leží na zádech, na nic nereaguje (je v bezvědomí) a nedýchá normálně nebo nedýchá vůbec
- d) člověk leží na zádech, protože upadl, je při vědomí, komunikuje s tebou, sdělil ti, že se nemůže zvednout
- e) jiné: _____
- f) nevím

3) Na obrázku označ místo, kam bys umístil/a ruce při stlačování hrudníku (tzv. masáž srdce) během resuscitace:

(klepni myší na zvolené místo)

4) Kam bys měl/a umístit ruce při stlačování hrudníku (tzv. masáži srdce) během resuscitace? (vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e))

- a) doprostřed hrudníku
- b) na levou stranu hrudníku
- c) mezi konec hrudní kosti a pupík
- d) na pupík
- e) jinak: _____
- f) nevím

5) Součástí resuscitace je stlačování hrudníku (tzv. masáž srdce). Kolikrát za minutu bys měl/a hrudník stlačovat?

(vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e))

- a) 60× za minutu
- b) 80× za minutu
- c) 160–180× za minutu)
- d) 100–120× za minutu
- e) jiné: _____
- f) nevím

6) Pokud provádíš stlačování hrudníku při resuscitaci, do jaké hloubky bys měl/a stlačovat u průměrného dospělého člověka? (vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e)

- a) 3,5 – 4,5 cm (asi o $\frac{1}{4}$ hrudníku)
- b) 5 – 6 cm (asi o $\frac{1}{3}$ hrudníku)
- c) 7 – 9 cm (asi o $\frac{1}{2}$ hrudníku)
- d) 10 – 12 cm (asi o $\frac{2}{3}$ hrudníku)
- e) jiné: _____
- f) nevím

7) Mohl/a jsi slyšet, že při resuscitaci se může střídat stlačování hrudníku s umělým dýcháním. Které z následujících tvrzení o umělém dýchání je správné?

(vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e))

- a) je to zastaralý postup, dnes už se umělé dýchání provádět nesmí
- b) umělé dýchání lze provádět, ale je to zbytečné (bylo jasně prokázáno, že to nezvyšuje šanci na přežití)
- c) není to nutné, protože stlačováním hrudníku se stlačují i plíce a tím se zajistí dostatečné dýchání
- d) umělé dýchání je vhodné, ale je v pořádku, když nebudeš dýchat do někoho, koho neznám
- e) jiné: _____
- f) nevím

8) Pokud bys při resuscitaci střídal/a stlačování hrudníku s umělým dýcháním, po kolika stlačeních bys měl/a začít s dýcháním a kolik vdechů bys provedl/a (u dospělého člověka)? *(vyber jednu odpověď, pokud ti ani jedna nepřipadá správná, můžeš svoji odpověď napsat k písmenku e))*

- a) 15 stlačení a 1 vdech
- b) 30 stlačení a 2 vdechy
- c) 30 stlačení a 1 vdech
- d) 15 stlačení a 2 vdechy
- jiné: _____
- nevím

Q58 9) Za jakých okolností by se měla přerušit nebo ukončit resuscitace (oživování)?

(vyber všechny správné možnosti)

- začne hrozit nebezpečí
- resuscitovaná osoba se probere)
- přerušení nevadí, můžu si dát pauzu
- resuscitovaná osoba začne lapat po dechu (jako kapr)
- přeruším resuscitaci po 2 minutách potom zkontroluji tep (5)
- vystřídá mě záchranář (6)
- někdo mě vystřídá (např. kamarád, kolemjdoucí) (7)
- vidím přijíždět sanitku (8)
- resuscitaci nepřerušuji, dokud osobu „nenahodím“ (obnovím činnost srdce - probere se do plného vědomí) (9)
- resuscitovaná osoba se začne bránit (začne se hýbat, cukat sebou apod.) (10)
- v žádném z těchto případů (13)
- nevím (14)

Page Break

Q59 10) Vyber, které z níže uvedených úkonů je potřeba provést při podávání umělých vdechů u dospělého člověka.

(vyber všechny správné možnosti)

- zkontrolovat ústní dutinu (1)
- 1× vdechnout vzduch do úst (2)
- zaklonit hlavu (3)
- 2× vdechnout vzduch do úst (4)
- zacpat nos (5)
- položit jednu ruku na hrudník (6)
- povytáhnout jazyk (7)
- 3× vdechnout vzduch do úst (8)
- žádnou z těchto možností (10)
- nevím (9)

Page Break

Q60 11) Dospělý člověk se rozhodne při resuscitaci (oživování) jiného dospělého podávat umělé dýchání. Jaký objem umělých vdechů by měl podávat ve srovnání s jeho normálním výdechem? (vyber jednu z možností)

- menší, než když normálně vydechuje

- takový, jako když normálně vydechuje

- větší, než když normálně vydechuje

- jiné: _____

- nevím

8.5 Tabulka s frekvencemi – znalostní otázky

Otázka	a		b		c		d		e		f		celkem N
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
1) V jaké poloze by měla být osoba, která je resuscitována (oživována)?	6	4,2	105	73,9	1,0	0,7	19,0	13,4	1,0	0,7	10,0	7,0	142
2) Ve které z těchto situací bys měl/a zahájit resuscitaci (oživování)?	6	4,2	2	1,4	122,0	85,9	4,0	2,8	1,0	0,7	7,0	4,9	142
3) Na obrázku označ místo, kam bys umístil/a ruce při stlačování hrudníku (tzv. masáž srdce) během resuscitace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	142
2	0	0,0	1	0,7	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	
3	31	21,8	92	64,8	8,0	5,6	-	-	-	-	-	-	
4	2	1,4	4	2,8	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	
5	1	0,7	0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	
jiné (mimo uvedené sektory)	3	2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4) Kam bys měl/a umístit ruce při stlačování hrudníku (tzv. masáže srdce) během resuscitace?	113	79,6	14	9,9	6,0	4,2	1,0	0,7	2,0	1,4	6,0	4,2	142
5) Součástí resuscitace je stlačování hrudníku (tzv. masáž srdce). Kolikrát za minutu bys měl/a hrudník stlačovat?	28	19,7	6	4,2	3,0	2,1	87,0	61,3	10,0	7,0	8,0	5,6	142
6) Pokud provádíš stlačování hrudníku při resuscitaci, do jaké hloubky bys měl/a stlačovat u průměrného dospělého člověka?	22	15,5	87	61,3	19,0	13,4	4,0	2,8	0,0	0,0	10,0	7,0	142
7) Mohl/a jsi slyšet, že při resuscitaci se může střídat stlačování hrudníku s umělým dýcháním. Které z následujících tvrzení o umělém dýchání je správné?	7	4,9	15	10,6	18,0	12,7	80,0	56,3	0,0	0,0	22,0	15,5	142
8) Pokud bys při resuscitaci střídal/a stlačování hrudníku s umělým dýcháním, po kolika stlačeních bys měl/a začít s dýcháním a kolik vdechů bys provedl/a (u dospělého člověka)?	18	12,7	71	50,0	19,0	13,4	16,0	11,3	0,0	0,0	18,0	12,7	142
11) Dospělý člověk se rozhodne při resuscitaci (oživování) jiného dospělého podávat umělé dýchání. Jaký objem umělých vdechů by měl podávat ve srovnání s jeho normálním	10	7,0	75	52,8	38,0	26,8	0,0	0,0	19,0	13,4	-	-	142

Tabulka č. 9: Kompletní výsledky testových otázek zaměřených na teorii resuscitace.

Poznámky:

Správná odpověď je u dané otázky označena červeným tučným písmem.

U otázky 3 označovali respondenti správné místo resuscitace na obrázku – v tabulce jsou uvedeny frekvence výběru jednotlivých sektorů (A1 až C5; umístění sektorů na resuscitačním modelu je uvedeno v kapitole „Metodika“).

U otázek 9 a 10 respondenti vybírali více odpovědí – frekvence jejich výběru jsou v kapitole „Výsledky“.